Enderrock | Jordi Bianciotto | Actualitzat el 05/11/2021 a les 11:30

Mazoni: «Seria absurd intentar dur Beethoven a la modernitat; és amor per la seva obra»

Parlem amb Jaume Pla 'Mazoni' sobre 'Ludwig', el seu nou treball inspirat en la música del compositor alemany

Mazoni | Juan Miguel Morales

L'obra del compositor romàntic alemany **Ludwig van Beethoven** es filtra al nou àlbum de **Mazoni**, *Ludwig* (Bankrobber, 2021), en forma de sàmplers i recursos melòdics que contribueixen a donar forma a un flamant repertori de cançons. És un exercici agosarat, d'elaboració minuciosa, que reafirma el caràcter inquiet del bandautor bisbalenc Jaume Pla, un creador sempre disposat a fer un cop de volant en cada nova aventura i que convida a la reflexió sobre les capes en les quals s'assenta la seva obra artística. El nou disc, guardonat amb la tercera edició del Premi Espai Ter de música, rearma el seu compromís amb una noció oberta i bastarda del llenguatge pop.

El teu disc anterior, el furiós 'Desig imbècil' (Bankrobber, 2019), va ser un gran damnificat per la pandèmia.

Sí, els dos darrers anys he fet pocs concerts i la majoria han hagut de ser en solitari. I ja venia d'un disc previ, *Carn, os i tot inclòs* (Bankrobber, 2017), a veu i guitarra, així que fa quatre anys que actuo principalment tot sol. Tinc moltes ganes de girar full.

La idea de 'Ludwig' va sorgir arran del 250è aniversari de Beethoven?
No, tot ve de la lectura d'un llibre, la biografia *Beethoven* (Editorial Acantilado, 2017), de Jan Swafford. Estava una mica fart de les biografies de figures del rock, plenes de grupis i de drogues, i tenia curiositat per veure quina vida tenia un músic del segle XIX. Em va enxampar durant el confinament del març del 2020 i em vaig engrescar amb la lectura. Eren un miler de pàgines, però estava sol a casa i no tenia res més a fer. I quan portava mig llibre se'm va acudir que podia utilitzar un patrimoni universal com el de **Beethoven** per fer una obra meva. Amb tot el respecte, però amb tota la llibertat.

La vida de Beethoven et va semblar molt diferent de la de figures del rock com ara Keith Richards o Kurt Cobain, o hi veus traces comunes?
Diria que hi ha semblances. **Ludwig van Beethoven** va ser una figura amb molt i molt d'ego, com la majoria de creadors dels segles XX i XXI. I això que cal tenir en compte que abans l'artista estava molt sotmès als mecenes o els aristòcrates, però ell va començar a defensar el paper de l'artista com a artista. D'excessos com ara drogues a la seva vida no n'hi va haver, però sí alcohol i molts bordells. I també episodis en què topava amb barreres socials infranquejables de l'època en què li va tocar viure. Per exemple, l'enamorament d'una jove aristòcrata amb qui sabia que no es podrien casar mai. **Beethoven** va ser un home de vida força turmentada i, com passa amb alguns músics d'avui dia, molt compromès amb el progrés de la humanitat, però incapaç de saber portar les relacions del dia a dia. I això mateix s'ha dit de molts creadors del rock i de músics contemporanis, com per exemple **Neil Young**.

Mazoni Foto: Juan Miguel Morales

Per enregistrar el disc 'Ludwig', el punt de partida de cada cançó ha estat el fragment d'una obra de Beethoven?
Vaig fer llistes de peces seves a partir de tres categories: sonates de piano, quartets de corda i simfonies. En total eren vuit o nou hores de música, que vaig anar reduint fins a quedar-me amb uns dos-cents fragments. I a partir d'aquí em van sortir deu cançons en les quals vaig incloure aquestes bases indispensables, i vaig afegir-hi melodies i lletres pròpies. Hi ha cançons que tenen un sol sàmpler i n'hi ha que en tenen sis o set.

Amb quin criteri has fet la tria final?
M'he mogut pel que sentia, i he deixat fora "Per a Elisa"; no m'agradava gens i també m'hi ha influït el fet que **Beethoven** la considerava menor. De la *Simfonia núm. 9*, "Himne a l'alegria", no n'he posat un sàmpler real perquè és molt coneguda. El sàmpler de la *Simfonia núm. 5* també quedava a la frontera de la paròdia, i a la novena encara resultava més exagerat. I amb "Clar de lluna" em passava el mateix, però en lloc de samplejar-ne el piano original, n'he agafat la línia melòdica.

El productor ha estat Emili Bosch, del duet electrònic b1n0. Què hi ha aportat?
No havia treballat mai amb un productor. Bé, només amb Brendan Lynch a *7 Songs for an Endless Night* (Bankrobber, 2016), però la seva funció va ser essencialment mesclar. El que he buscat amb Emili Bosch és joventut i una mirada diferent. Els meus referents no han estat mai contemporanis, sinó dels anys seixanta i setanta, amb l'excepció dels grups del brit-pop. Els discos anteriors reflectien més aviat el rock en directe, i a *Ludwig* tot és seqüenciat. A *Desig imbècil* el *tempo* de vegades variava, i en canvi aquí hem agafat una pista de bateria de trenta segons i l'hem copiat a tot el disc perquè fos perfecte.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=w4gQMeh8IA4
El disc reflecteix la influència de la cultura del hip-hop, amb l'ús del sàmpler com a recurs artístic, i fins i tot rapeges en una cançó, "Davant la pantalla".
No soc MC i no volia que quedés impostat, per això és un rapejat més aviat relaxat, un recitat. De fet, aprofitar una obra anterior per fer una peça nova és propi de l'art contemporani. S'ha fet en la fotografia o la pintura; *Las meninas* de Picasso, per exemple, a partir de l'obra de Diego Velázquez.

Pel que fa a les lletres, volies explicar alguna cosa a partir dels ulls de Beethoven?
No, les lletres sempre descriuen el meu moment vital i són la fotografia de com em sentia quan vaig fer el disc. En aquest cas em va costar molt, perquè estava tancat a casa. Vaig anar a passar una setmana a Colera, un poble de l'Alt Empordà molt bonic. Vaig estar en un hostal que es diu Tots som pops, com la cançó de **La Trinca**, que té un bar ple de referències al grup! Allà, amb la distància, em vaig sentir més inspirat. Va ser l'estiu de l'any passat, just després del confinament.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=kg33tIHUG64
El disc comença amb una cançó un xic apocalíptica, "Zombies".
En aquest tema s'hi va colar el pessimisme del moment. En els primers concerts que vaig fer, tot sol o en *streaming*, quan em trobava gent pel carrer em deien: "Com va, fatal, oi?". Semblava que havia de respondre "Sí, sí, fatal". I d'aquí surt "Zombies", per deixar enrere allò de ?res no tornarà a ser el mateix', quan semblava que el món s'enfonsava.

Ni és la fi del món, ni en sortirem millors.
Cap de les dues coses. Al disc hi ha una clara referència a les *fake news* a "Davant la pantalla" i a "No ho puc fer per tu", on parlo de la responsabilitat de cadascú a l'hora de fer-se amo de la informació que consumeix. Hem de saber informar-nos i tenir un criteri, i no fotre tant les culpes als altres.

NOUS HIMNES DE L'ALEGRIA
El teu "Himne de l'alegria" ("Andante" i "Presto con vespa") apareix en dues

microversions -de 17 i 22 segons- amb una melodia desconstruïda que sembla de joguina, despullada d'èpica i triomfalisme. Tenint en compte que és l'himne de la Unió Europea, hi ha un missatge irònic de crítica política sobre la decadència europea?
No, la idea era que davant una peça portadora dels valors de germanor, cada nota fos com una historieta, perquè cadascuna està feta de moltes notes i timbres diferents. No hi ha cap crítica política sinó que és un símbol dels valors universals de **Beethoven**. De fet, ja hem estat parlant amb representants de la Unió Europea a Barcelona per tal de donar-li una major difusió. Han quedat com a peces conceptuals, fins i tot una mica alienes a la resta de l'àlbum. Tant el productor com el mesclador, Jordi Mora, em van suggerir que les tragués del disc, però jo les vaig defensar i m'hi vaig posar tossut.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=kqxVE7elZC0
En els darrers anys has passat de treballar amb l'electrònica a fer un disc acústic tot sol, un altre de rock garatger, i ara aquest més simfònic. Tot i això, tens un nucli de músics que es manté estable.
Sí, la banda amb Miquel Sospedra (baix) i Aleix Bou (bateria) és la mateixa des del disc *Esgarrapada* (Bankrobber, 2006). Després en una època hi va haver Jordi Rudé (guitarra) i en una altra, Guillermo Martorell (guitarra i teclats), però també he funcionat com a trio. I ara també hem incorporat el pianista Adrià Bravo. Soc una persona força tímida i a vegades em sento insegur obrint-me a altres col·laboradors, per això m'ha costat tant trobar un productor. Quan ja m'entenc amb uns músics em fa por conèixer-ne uns altres. Soc com aquesta gent que s'envolta molt de la família per fer totes les coses.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=RgOZA5vtxOk
On hi ha la personalitat de Mazoni que enllaça un disc amb un altre per damunt de l'estil de cada gravació?
Crec que les composicions despullades, a veu i guitarra, tenen una relació més personal de **Mazoni** que les uneix. Puc fer els experiments que vulgui, però als concerts de la gira toco cançons d'altres discos que encaixen perfectament. El que sobreviu és la cançó troncal, que ara amb *Ludwig* serà més difícil de trobar, perquè són temes que no venen del meu llenguatge tan despullat.

Creus en aquella idea que la prova del cotó d'una cançó és que es pugui tocar amb una guitarra acústica...?
No ha de ser sempre així, i la idea no val per a tot. També es pot jugar amb la plasticitat i la sonoritat. Les cançons de **Joy Division** no s'aguanten només amb una guitarra.

LA MARCA MAZONI
Amb Mazoni no es tracta tant d'un so, sinó d'una actitud?
Mazoni té una manera d'agafar-se al pop, com feia **Blur**. Els crítics poden dir que si fas un blues no ho faràs mai tan bé com un *bluesman* del Delta del Mississipí, i el mateix amb qualsevol altra música, però a nosaltres ens agrada jugar i ser oberts. Com els **Beatles** quan van gravar amb un sitar. No és un so, sinó una manera de fer.

El títol d''Esgarrapada' potser ja ho deia tot. No busques la bellesa, sinó una idea més feridora a l'hora de fer cançons?
Tens raó, és una idea visceral i per això els meus fans s'estimen els directes, perquè és més exagerat. Als discos em costa trobar el *punch* dels directes, i més ara que hi ha pocs guitarrers i *rocanrolers*. Des de fa anys estan més de moda els vents que les guitarres.

Ara fa 20 anys portaves sempre al damunt una maqueta que es deia 'Días soleados'. Per què no l'has reeditada mai?
Sempre he tingut un rotllo molt motivat, des de l'institut. Ho comentem sovint amb Carles **Sanjosex** i Miquel **Abras**. Si hagués sabut les meves limitacions potser no m'hauria atrevit a dedicar-me a la música. Està bé que quan ets jove et creguis el rei del mambo i et sentis important per mostrar el teu disc a un periodista. Aquell disc no l'he reeditat mai perquè no m'hi

reconec fent cançons interessants. N'estava aprenent. Encara en tinc un parell de caixes a casa, però no en parlo mai.

Mazoni Foto: Juan Miguel Morales

Sanjosex és un arquitecte que fa cançons, però tu et dediques només a la música.
No faig res més que música. Del 2001 al 2005 tenia altres feines, a més d'un petit estudi, i també feia de tècnic de so a les festes majors... Però actualment estic molt content de poder viure de les meves cançons.

I de desafiar-te amb cada nou treball?
Amb *Ludwig* ho he portat al límit.

Potser algun fan de Beethoven et renya per haver gosat manipular la música.
Sí, però ningú podrà dir que ho he fet a la lleugera. Seria ben absurd pretendre portar **Beethoven** a la modernitat o presentar-me com un continuador seu. Simplement m'he enamorat de la seva música, i he fet un treball de fons. Ara tinc molta curiositat per veure la reacció de la gent